

स्यावहेति नाभिमध्ये जुहोति इदं सिद्धौ ५ . ततो होमार्थं नीचैः कृतां सुच-
 मूर्धां करोति भूतेभ्यस्त्वेति (५. १२) . ततो नाभिं प्रादेशमात्रैर्देवदारुपरिधिभिः परि-
 दधाति ध्रुवोऽसीति (५. १३) पश्चात् ध्रुवक्षिदसीति दक्षिणतः अच्युतक्षिदसी-
 त्युत्तरतः . ततोऽग्नेः पुरीषमसीति (५. १३) मन्त्रेण गुग्गुलुसुगन्धितेजनवृष्णोस्तुका
 [नाभ्यां निदधाति . वृष्णो स्तुका] मेषरोमाणि ताश्च मेषस्य शृङ्गान्तराले वर्तमाना
 मस्तकाद्वाह्याः तदभावेऽन्यस्मात्प्रदेशात् . ततस्तेषु सम्भारेध्वग्निं स्थापयति .
 उपयमनीरग्निसंनिधावेवोत्तरत उत्तरवेदावेव निवपति . प्रतिप्रस्थाताप्याहुवनी-
 यखरे पञ्च भूसंस्कारान्कृत्वा पुनरुल्लेखनाभ्युक्षणे चाधिके कृत्वा तत्राग्निं स्थापयति .
 अग्निसंनिधौ खरस्योपर्येवोपयमनीर्निवपति ॥ सद्यस्कात्ता वा वरुणप्रधासा
 भवन्तीति आपस्तम्बवचनात्स्वशाखोक्तद्व्यहकालतासम्भवाभावे सद्यस्कात्ता यदा
 क्रियन्ते तदा पूर्व्य्युः करम्भपात्रमेषमेषीकरणान्तं कृत्वा वज्रप्रोक्षणयादिकं सुगुप्ते
 देशे निधाय प्रातरहृतवस्त्रपरिधानादि . अर्धयुप्रतिप्रस्थात्रोः शाखाहिदनादि उप-
 गूहनात्तम् . ततो यजमान वाचं यहेति प्रैषः . अर्धयोस्तृणशम्ययोरासादनम् १)
 प्रतिप्रस्थातुस्तृणस्य . पूर्वसंस्कृतप्रोक्षणीभिर्देव्याद्येत्युभयोः प्रोक्षणम् . तृणाग्रह-
 णम् . ततो वेदिमानाद्युपयमन्युपनिवपनान्तमिति विशेषः । अत्र कर्कमते पूर्व्य्युः
 समारोपाद्यकृत्वैव करम्भपात्रकरणार्थमेव केवलं दक्षिणाग्निमुद्धृत्याध्वर्योस्तृणो
 करम्भपात्रकरणं निधानान्तम् . उदकेनैव संयवनम् . नेदानीं मेषमेष्योः करणम् .
 तदन्ते दक्षिणाग्निलौकिकः . प्रातः समारोपः केवलस्य गार्हपत्यस्य . ततो मन्थ-
 नम् . नोद्धरणम् . ब्रह्मवरणम् . प्रणीताप्रणयनम् . पञ्चकासादनाद्युपयमन्युप-
 निवपनान्तं कृत्वा दक्षिणाग्निमुद्धृत्याग्न्यन्वाधानशाखाहिदपरिस्तरणपात्रसादनादि .
 ऐन्द्राग्नानन्तरमध्वर्योर्मन्त्रेण मेषार्थयवग्रहणम् . तमनु प्रतिप्रस्थातुर्मेष्यर्थं यवग्रह-
 णम् . इतरह्विर्भिः सहैव कण्डनपेषणसंयवनमेषमेषीकरणोर्णाश्लेषणानि कृत्वा
 श्रपणकाले कुम्भोरुदकमध्येऽवधाय २) श्रपणमिति विशेषः । मेषमेष्योर्यागसा-
 धनत्वमेव कर्कमते शाखान्तरीयसर्वसूत्रेषु च हरिस्वामिश्रीअनन्तयाज्ञिकमते
 च होमसाधनत्वम् ३) . उभयमतेऽपि मेषकर्तृत्वमध्वर्योरेव युज्यते मेषीकर्तृत्वं च

१) ? ऋकः स्तृणाशः १. २) ? कुम्भो १. ३) See schol. at ५. ३. ८.